

Hemodynamika a srdeční selhání

PRAVÁ KOMORA

Vojtěch Melenovský
Klinika kardiologie IKEM

19.10.2022 10:00-10:15

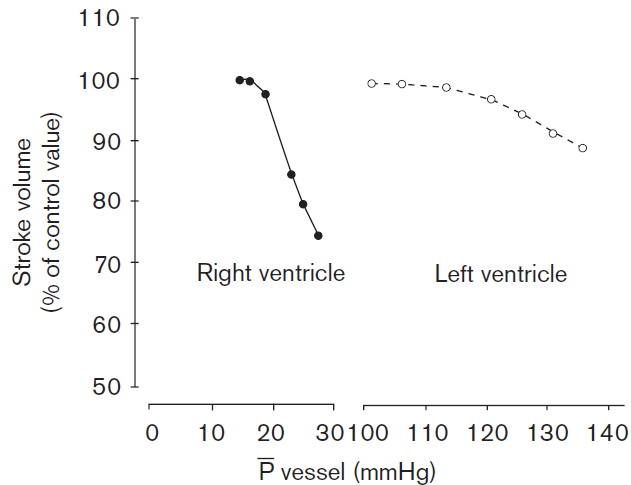
Deklarace konfliktu zájmů

	Nemám konflikt zájmů	Mám konflikt zájmů	Specifikace konfliktu (vyjmenujte subjekty, firmy či instituce, se kterými Vaše spolupráce může vést ke konfliktu zájmů)
Zaměstnanecký poměr	x		
Vlastník / akcionář	x		
Konzultant	x		
Přednášková činnost		x	Abbott, Novartis
Člen poradních sborů (advisory boards)		x	Boehringer Ingelheim, Novo Nordisk, MSD
Podpora výzkumu / granty		x	Regeneron
Jiné honoráře (např. za klinické studie či registry)	x		

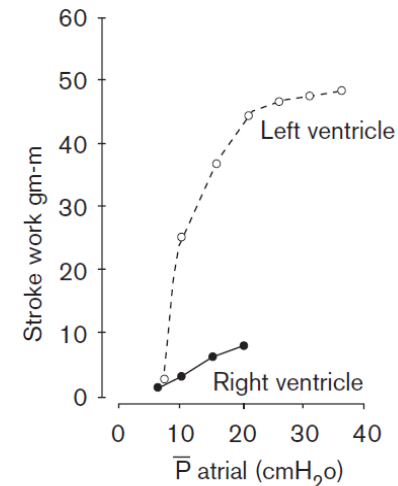
Čím se liší pravá komora od levé ?

	Pravá komora	Levá komora
Geometrie	komplexní	elipsoid
Koronární perfúze	systolicko-diastolická	diastolická
Typ práce	objemová pumpa	tlakově-objemová pumpa
Schopnost hypertrofie	malá	vysoká
Toleruje přetížení	jen objemové	tlakové i objemové

výrazně vyšší citlivost PK na tlakové přetížení

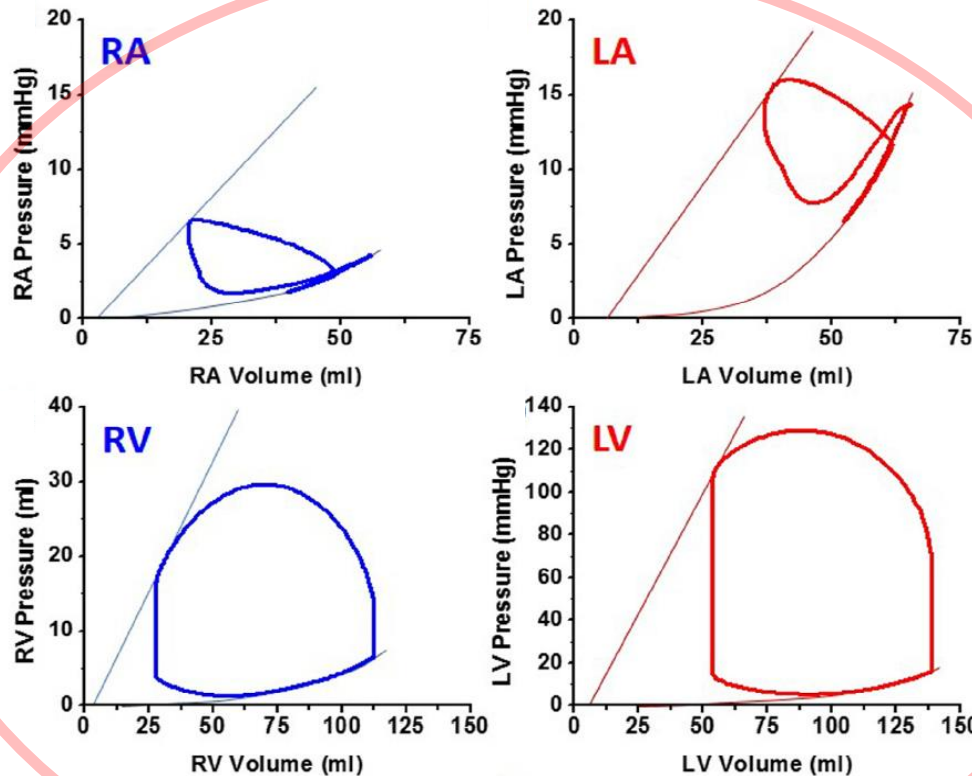
plochá Frank-Starlingova křivka v PK

**jak zvýšit práci selhávající PK ?
snižit afterload**

Dilatace PK jen minimálně zvýší práci

Srdce pracuje jako jeden funkční celek a pravou stranu srdce nelze ignorovat

**společný
perikard**

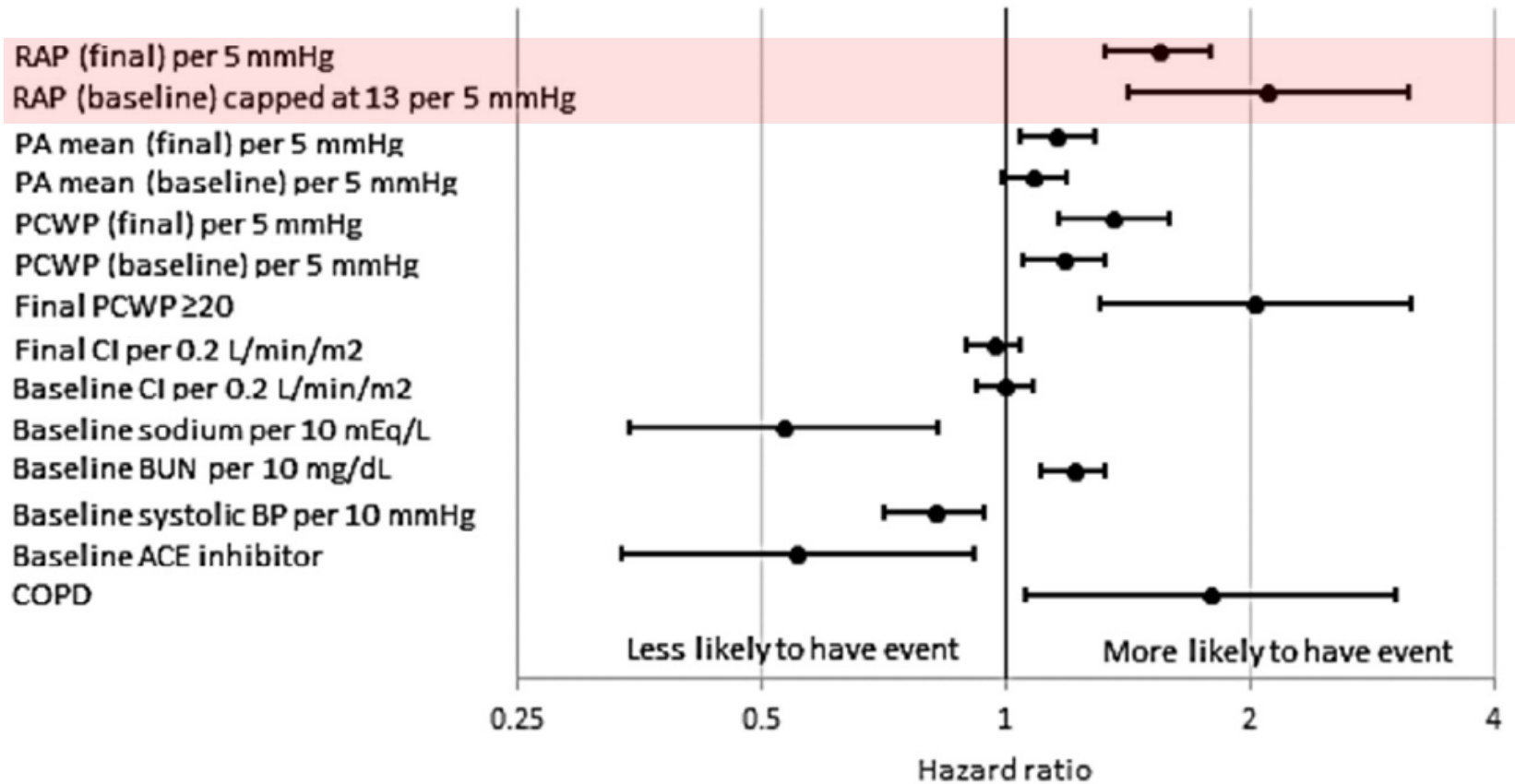
společné IV septum

funkce komor se navzájem ovlivňují
systolická a diastolická interpedence

zvýšený tlak v pravé síni a snížený výdej – důsledek dysfunkce P i L srdce

Tlak v pravé síni – velmi silný prediktor prognózy u pacientů s pokročilým ChSS

ESCAPE trial (Evaluation Study of CHF and PA catheterization Effectiveness)
151 pacientů s pokročilým ChSS

Tlak v pravé síni je integruje projevy selhání obou komor

Které parametry charakterizují dysfunkci pravé komory ?

Hemodynamic Parameters Associated With RV Function		
Variable	Calculation	Thresholds Associated With Clinical Events in Specific Populations
RAP	RAP (or CVP)	>15 mm Hg (RHF after LVAD) ^{83,201}
Right-to-left discordance of filling pressures	RAP:PCWP	>0.63 (RHF after LVAD) ⁷⁶ >0.86 (RHF in acute MI) ²⁰²
PA pulsatility index	(PASP–PADP)/RAP	<1.0 (RHF in acute MI) ²⁰³ <1.85 (RHF after LVAD) ²⁰⁴
RV stroke work index	(MPAP–CVP)×SVI	<0.25–0.30 mm Hg·L/m ² (RHF after LVAD) ^{205,206}
PVR	(MPAP–PCWP)/CO	>3.6 WU (RHF after LVAD) ²⁰⁷
PA compliance	SV/(PASP–PADP)	<2.5 mL/mm Hg (RHF in chronic HF, RV-PA coupling in PAH) ^{26,115}

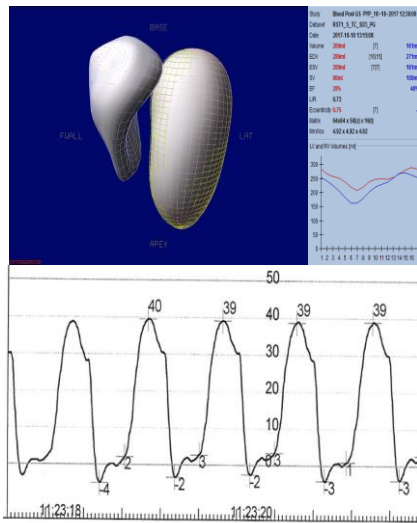

Hodnocení funkce PK analýzou tlaku a objemu

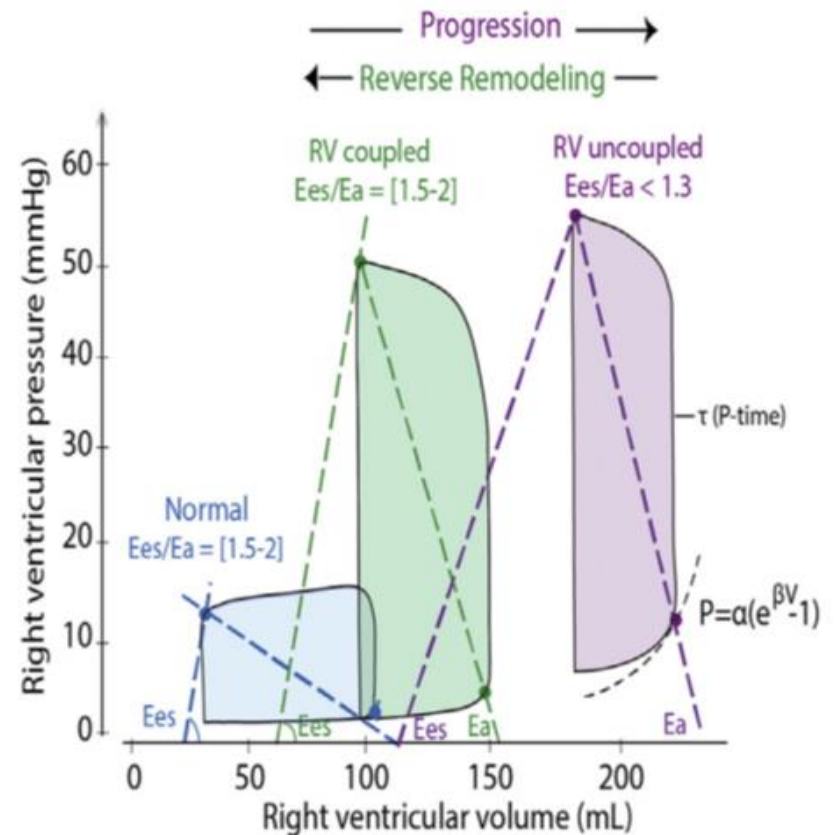
Tlak PK: pravostranná katetrizace, Objem PK: rovnovážná SPECT ventrikulografie

D-SPECT camera (Spectrum Dynamics, Israel) , automAtická 3D rekonstrukce (QBS Cedars-Sinai, USA),
hodnocení objemů komor

Výhody: lze provést i u pacient s ICD, LVAD HM3, dobrá reproducibilita
malá radiační zátěž, rychlé vyšetření

Right Ventricular - Pulmonary Circulation Coupling

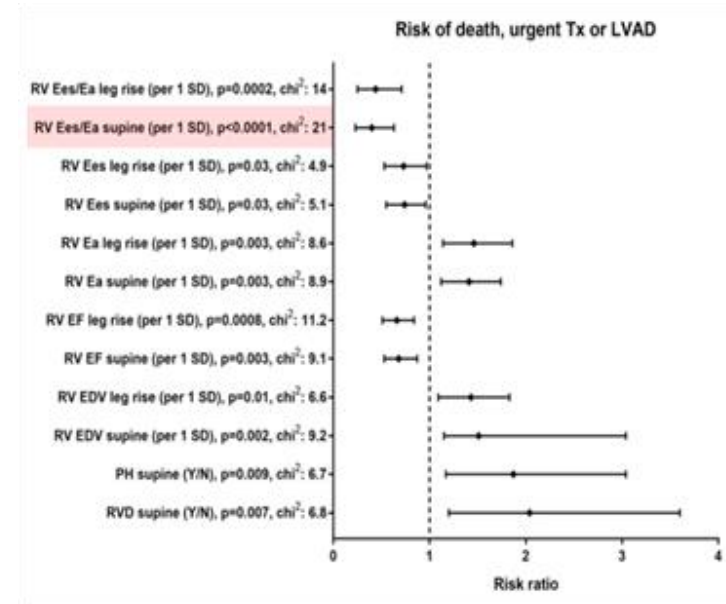
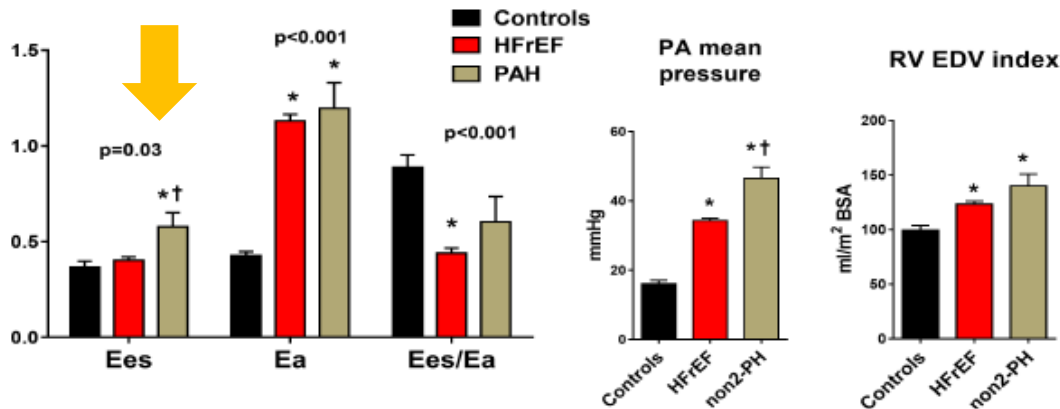
Ees, end-systolická elastance:
load-independentní kontraktilita PK

Ea, plicní arteriální elastance:
afterload pravé komory

Ees/Ea: coupling kontraktility PK k afterloadu

Zvýšený afterload je podkladem zhoršené funkce pravé komory u HFrEF

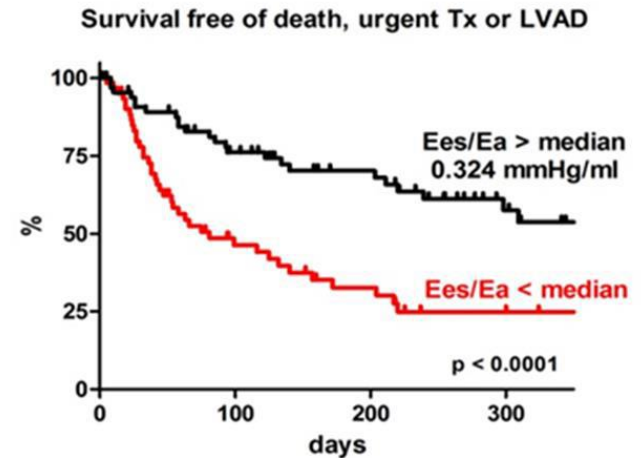
vyšetření: 260 HFrEF, 39 u kontrol, 20 u PAH (non-2 PH), vztah k přežití

U HFrEF je RV/PA coupling více postižen než u PAH i když přetížení PK je menší

U HFrEF chybí adaptační zvýšení kontraktility PK (Ees)

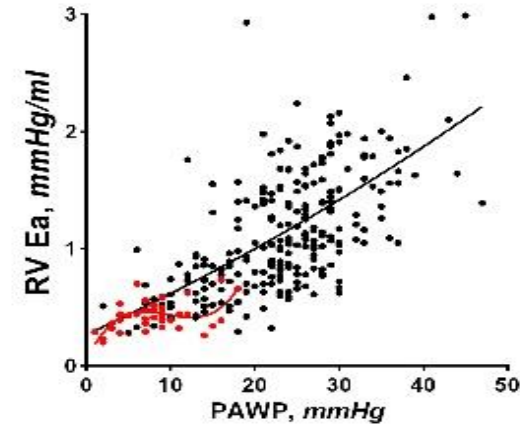
Coupling poměr RV Ees/Ea: nejsilnější prediktor událostí u HFrEF, silnější než RV EDV a RV EF

Faktory spojené se snížením RV RV-PA couplingu u HFrEF

Predictors of RV Ees/Ea ratio in HFrEF (n=260), GLM modeling.				
	estimate	SE	Chi2	p
RV EF (SPECT)	0.021	0.001	205	<0.0001
RV EDV (SPECT)	-0.003	0.0002	113	<0.0001
PAWP	-0.021	0.003	46.5	<0.0001
Heart rate	-0.010	0.0001	27.9	<0.0001
PA compliance	0.114	0.02	30.2	<0.0001
RA pressure	-0.026	0.004	31.6	<0.0001
PA mean	-0.015	0.002	38.0	<0.0001
BNP level	-0.0002	0.0001	37.6	<0.0001
SBP systemic	0.007	0.001	24.7	<0.0001
PA systolic	-0.007	0.001	21.9	<0.0001
Tri Reg, continual	-0.13	0.06	26.5	<0.0001
Non-CAD etiology	-0.104	0.02	15.3	<0.0001
Mi Reg, cont.	-0.102	0.025	15.6	<0.0001
PVR	-0.053	0.014	14.4	0.0001
PAPi	0.028	0.006	15.7	<0.0001
RV dyssynchrony (RV SD, ms)	-0.002	0.007	7.9	0.005
No ACEi/ARB/SV	-0.076	0.028	7.31	0.007
No BB	-0.078	0.036	4.84	0.028
Angiotensin II level	-0.0001	0.0004	6.9	0.009
LV EF (SPECT)	0.0006	0.002	4.5	0.03
Aldosterone level	-0.0001	0.0001	4.18	0.04

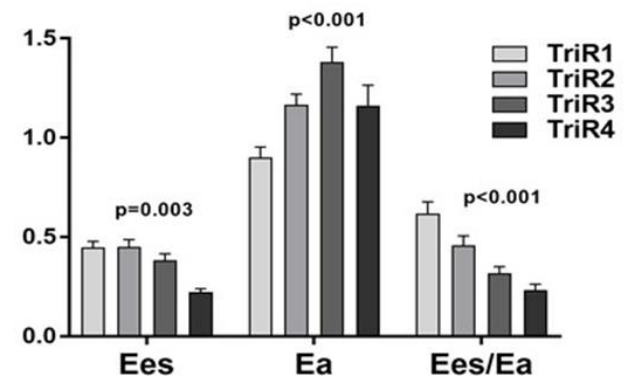
Zvýšení Ea odráží kongesci

Faktory spojené se sníženým RV-PA coupling

- dilatace PK
- plicní hypertenze (afterload)
- PAWP (kongesce)
- trikuspidální regurgitace
- zvýšená tepová frekvence

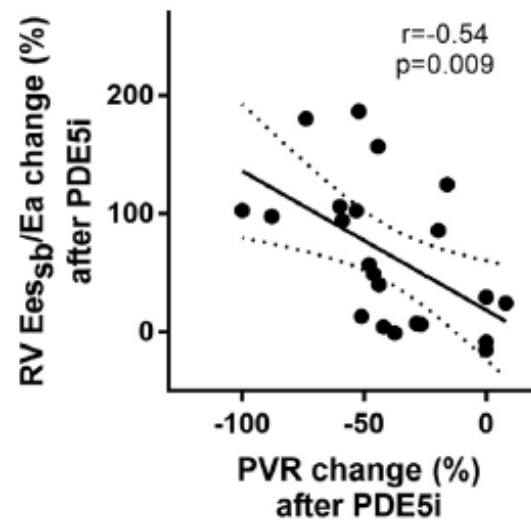
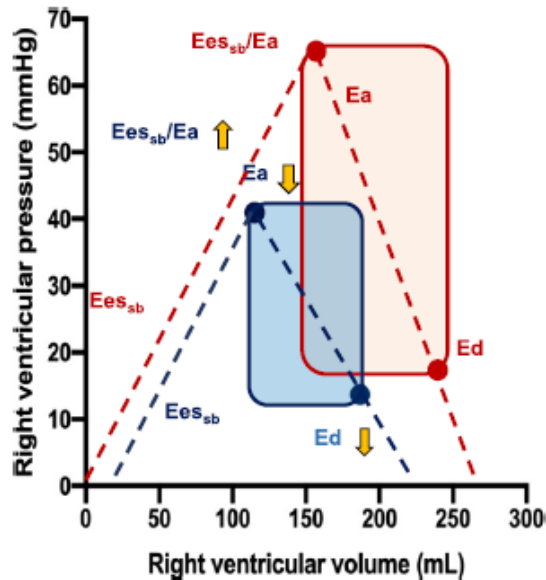
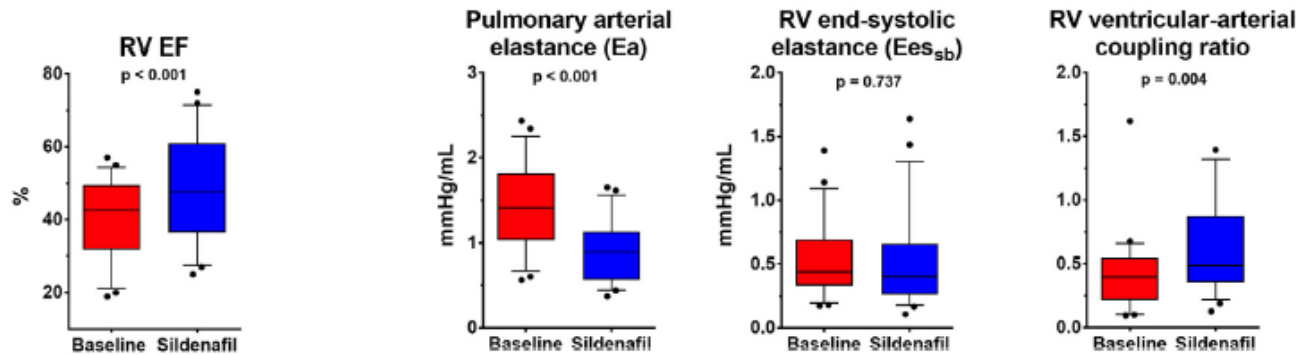

TriR and RV-PA coupling in HFrEF

TriR zhoršuje RVPA coupling

Snížení PA afterloadu okamžitě zlepší RV PA coupling

Akutní snížení afterloadu (sildenafil) vede vzestupu EF PK, zlepšení RV-PA poměru, nikoli ale ke změně kontraktility PK (Ees)

Funkce pravé komory (EF, FAC%) je silně ovlivněna jejím zatížením: afterload mismatch

Efekt během času

– longitudoální studie funkce PK u HFrEF

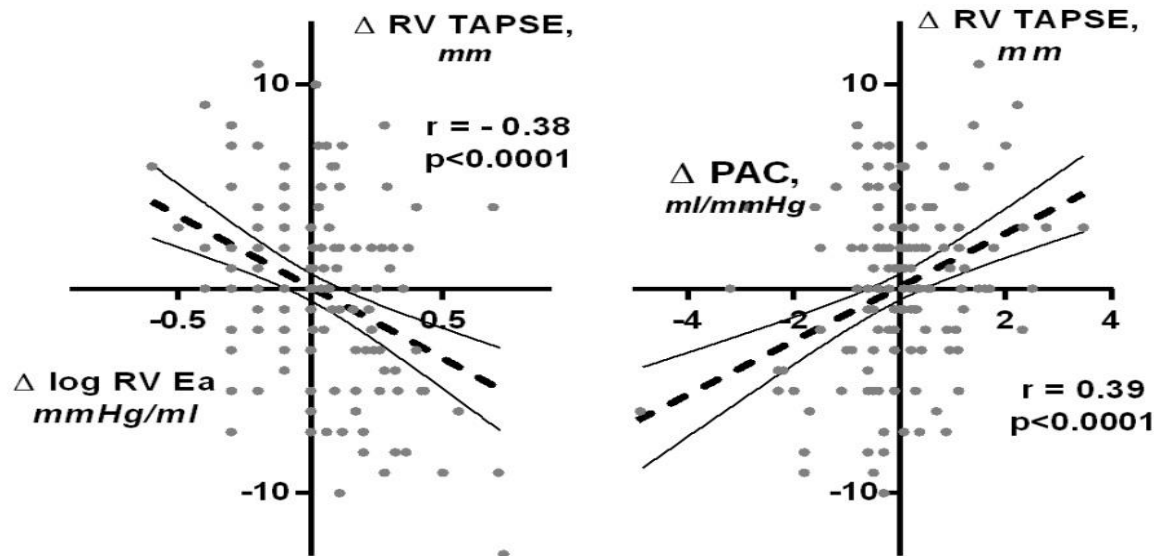
147 HFrEF pacientů (věk 53 ± 9 , BMI: 27 ± 4 , 85% muži, LV EF: $20 \pm 5\%$), **vyšetřeni dvakrát**: echo + RHC

Baseline: 83% PH (mPA > 25 mmHg), 56% $\geq$ moderate/severe RV dysfunction.

Po 412 dnech f-u: 41% mělo zhoršení funkce PK (Δ TAPSE < 0).

Poklesu RV funkce koreloval s:

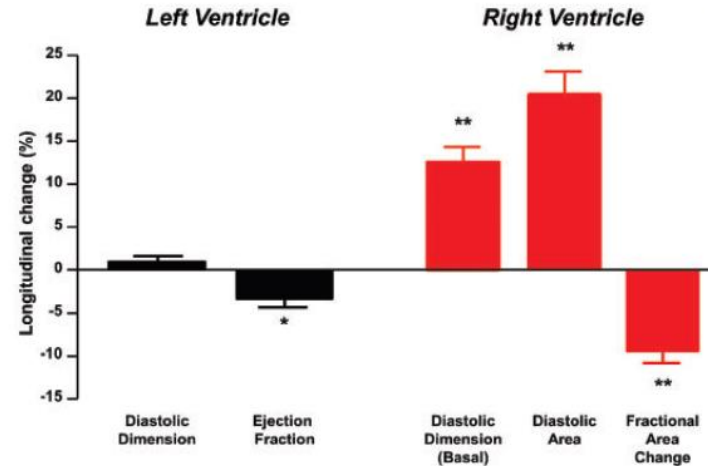
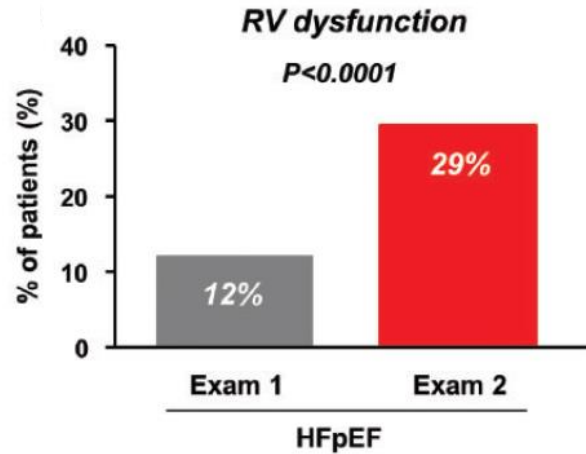
- ↑ RV afterloadu (log Ea, PA systolic pressure/stroke volume),
- ↓ PA compliance
- ↑ keatininu, BNP, LVEDd, LA area

Nárůst zátěže PK během času vedl k poklesu systol. funkce PK

Dlouhodobé změny funkce PK: Longitudinal study on PA-RV coupling in HFpEF

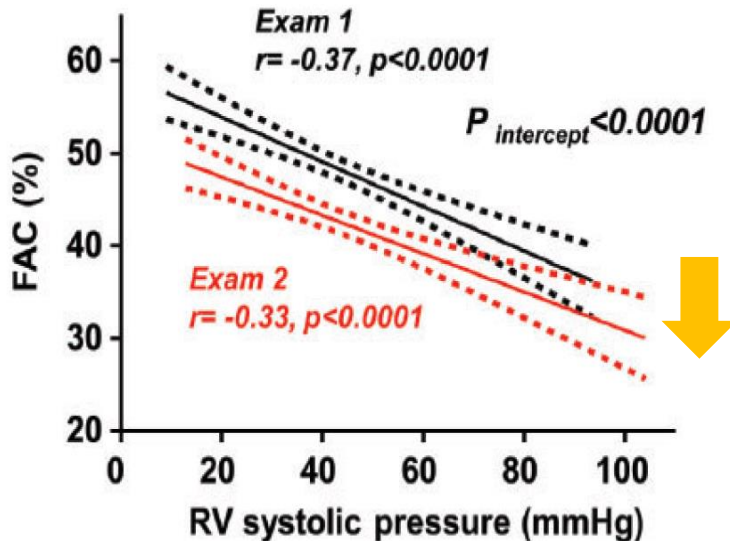
271 HFpEF pacientů vyšetřených 2x během 4 let

Zhoršení funkce PK během sledování, ale bez změny odhadovaného tlaku v PK

Prediktory de-novo dysfunkce PK:

- atrial fibrillation, prev. or inc. (OR 2.8, $p < 0.001$)
- ICHS (OR: 2.0, $p=0.03$)
- diabetes (OR: 1.9, $p=0.04$)
- systolický tlak v PK (OR per 1SD: 1.5, $p=0.006$)

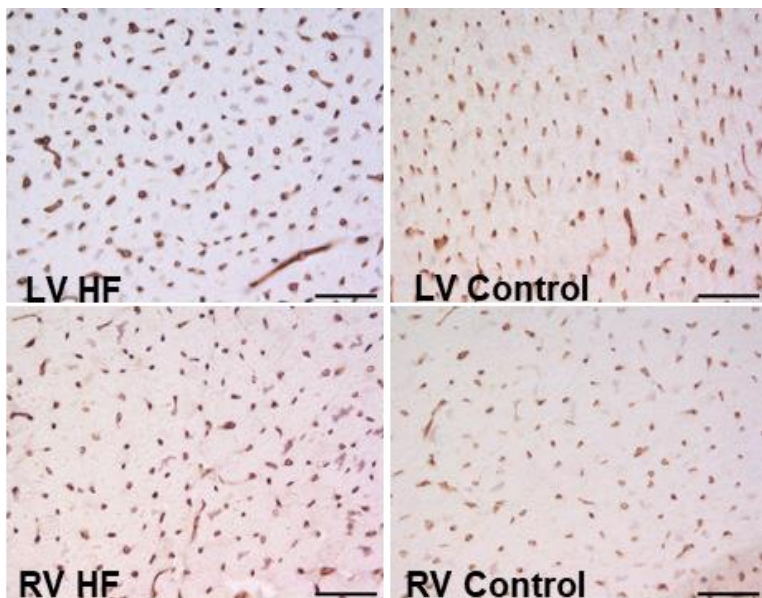
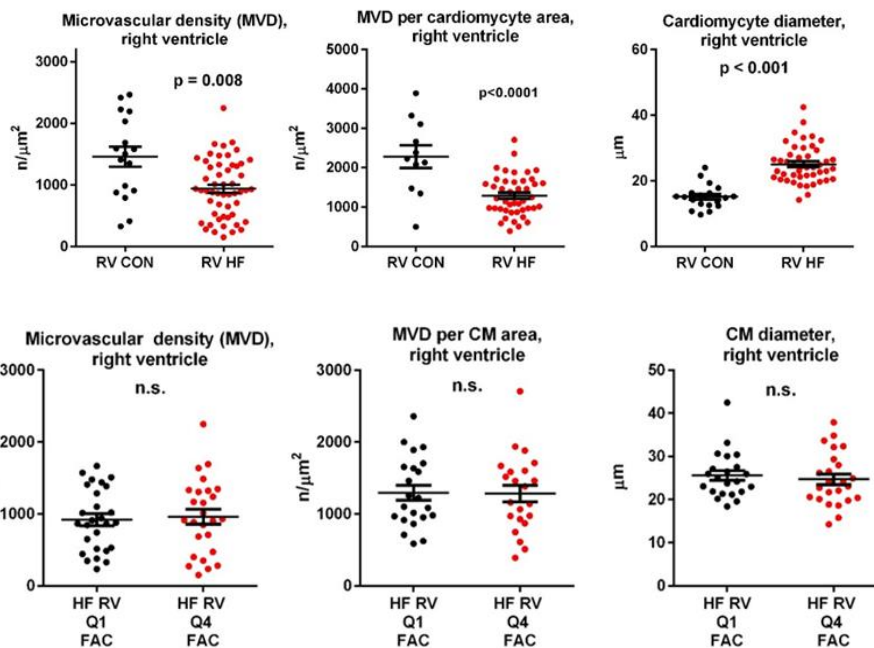
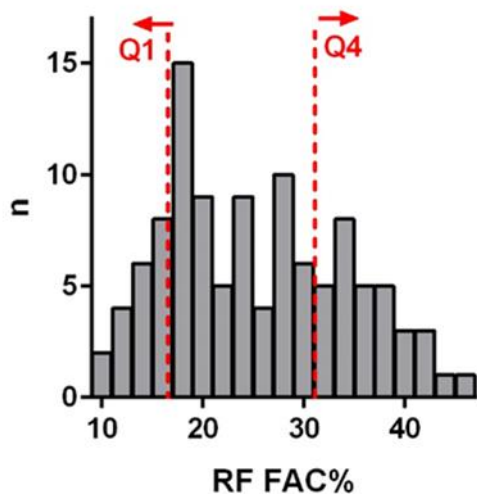

Mechanismy dysfunkce PK se liší mezi HFpEF a HFrEF

Je dysfunkce PK u HFrEF důsledkem strukturálních změn ?

Histomorfometrická studie

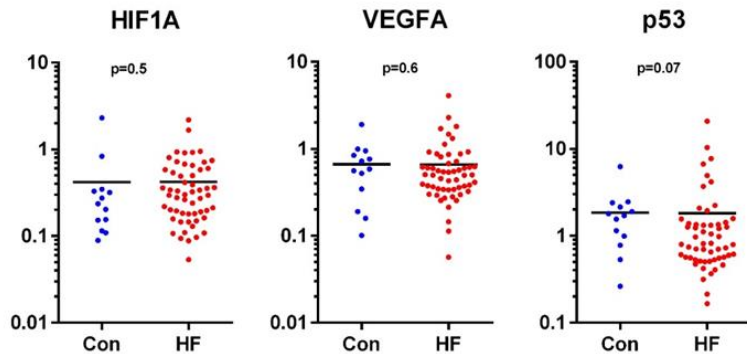
20 kontrol (dárce orgánu), 62 pacientů s HFrEF
(31 s těžkou dysfunkcí PK=Q1, 31 bez dysfunkce PK=Q4)

Pacienti s HFrEF mají hypertrofii kardiomyocytů a sníženou kapilární denzitu v PK, ale bez vztahu k stupni dysfunkce PK (FAC%)

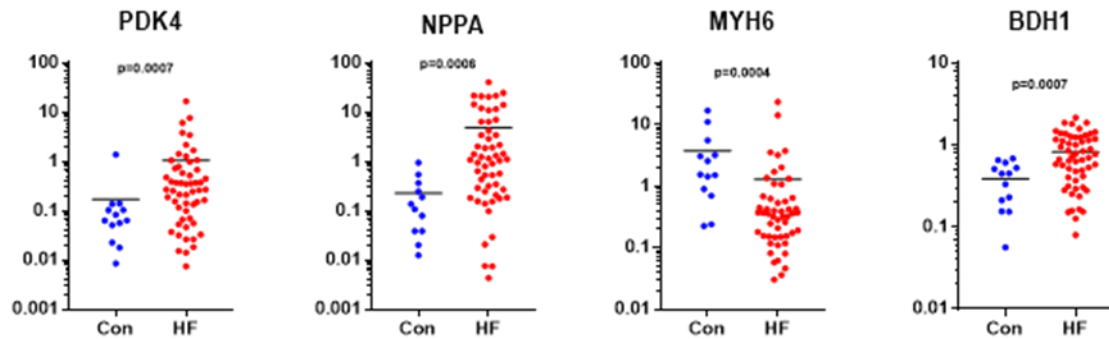
Rarefakce se neuplatňuje při rozvoji dysfunkce PK

Výsledky: profily genové exprese v myokardu PK

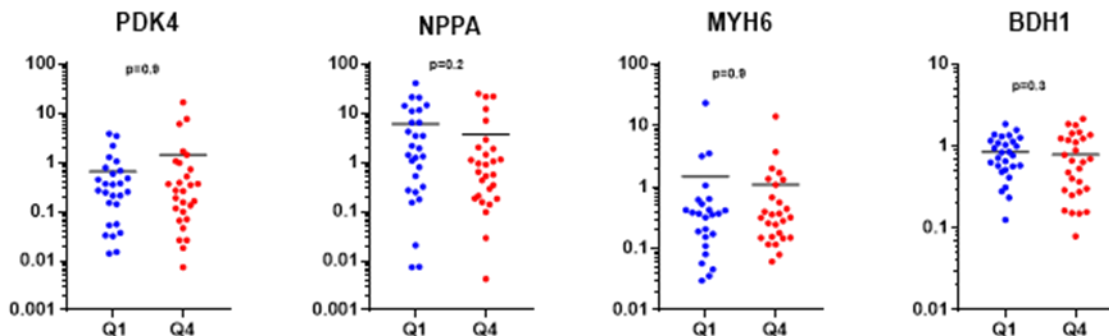

**RV u pacientů s HFrEF:
Není rozdíl v Q1 vs Q4**

RV pacientů s HFrEF vs kontroly
Upregulace ANP (stress) - NPPA
Downregulace myozinu 6 – MYH6 - adult
Aktivace glykolýzy (PDK)

**Upregulace beta-OH butyrát
dehydrogenázy (BDH1)
v selhávajícím srdci**

enzym utilizace ketoláték

Závěry

Selhání pravé komory při současné dysfunkci LK akceleruje průběh onemocnění

Známky dysfunkce PK z P-katetrizace: $RA > 15$, $RA/PAWP > 0.63$ $PAPi < 1.85$

Přesná kvantifikace vyžaduje vyžaduje posouzení tlaku a objemu

SPECT ventrikulografie je rychlá a dostupná metoda (i u LVAD a ICD)

Klinické faktory podmiňující pokles RV-PA coupling poměru

plicní hypertenze, zvýšený PAWP, trikuspidální regurgitace

Pokles RV-PA poměru a snížení EF (FAC) PK je dynamický jev

(afterload mismatch: akutní unloading zlepšuje RV EF či TAPSE)

Změny denzity kapilární sítě, hypoxická odpověď či remodelace myokardu nevysvětlí pokles RV FAC u HFrEF – hlavní roli hraje zvýšený afterload PK

Děkuji za pozornost

vojtech.melenovsky@ikem.cz

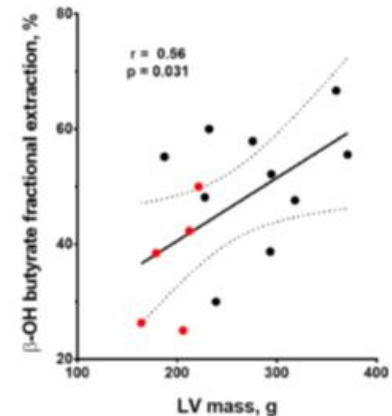
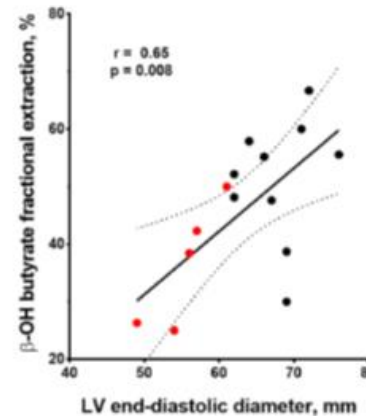
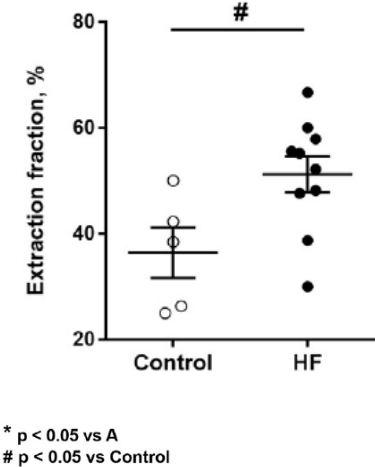
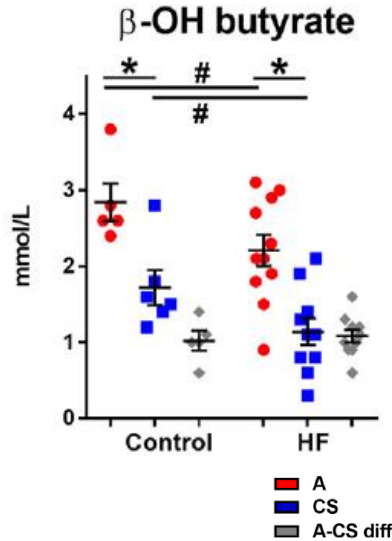
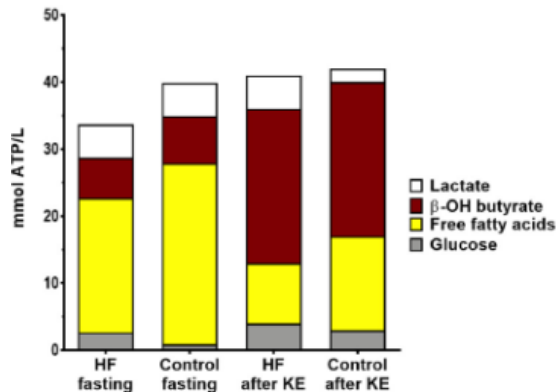

Utilizace ketolátek (beta-OH butyrát) v myokardu u HF

β-OH butyrát vzniká v játrech při hladovění (keto-dieta)

Exogenní orální forma:
β-OH butyrát diester

Studie: Pacienti s HF a kontroly
Odběr krve z koronárního sinu (CS) a arterie před a po podání β-OHB p.o.

Extrakce β-OH-B stoupá se stupněm srdečního selhání, bezprahový uptake

potenciální „metabolická“ terapie srdečního selhání

Dekongesce zlepšuje RV-PA coupling u HF

176 HF pacientů s ADHF (34% HFpEF, 37% HFmrEF, 29% HFrEF)

Echo vyšetření 12h po přijetí a při dimisi

	Unit	All AHF types (n = 176)			P
		Admis.	Discharge	Median difference	
Weight	kg	74 [62–86]	72 [61–84]	–1.8 [–5.0–0]	0.0001
Heart rate	b.p.m.	86 [73–102]	74 [65–84]	–10.5 [–27.5–0]	0.0001
Systolic BP	mmHg	133 [119–150]	124 [108–139]	–8.5 [–28–5]	0.0001
RV basal diameter	mm	41 [36–45]	40 [34–44]	–1 [–4–2]	0.007
TAPSE	mm	15 [12–19]	15 [12–19]	0 [–2–3]	0.11
TR gradient (n = 136)	mmHg	40 [32–52]	35 [28–44]	–5 [–13–2]	0.0001
Systolic PAP (n = 116)	mmHg	52.5 [43–65]	41 [35–52]	–8 [–18–1]	<0.0001
TAPSE/PASP (=115)	mm/mmHg	0.29 [0.20–0.40]	0.36 [0.25–0.48]	+0.06 [–0.01–0.14]	<0.0001
IVC diam.	mm	22 [19–26]	19 [15–23]	–2 [–6–0]	0.0001

Akutní efekt dekongesce na RV:

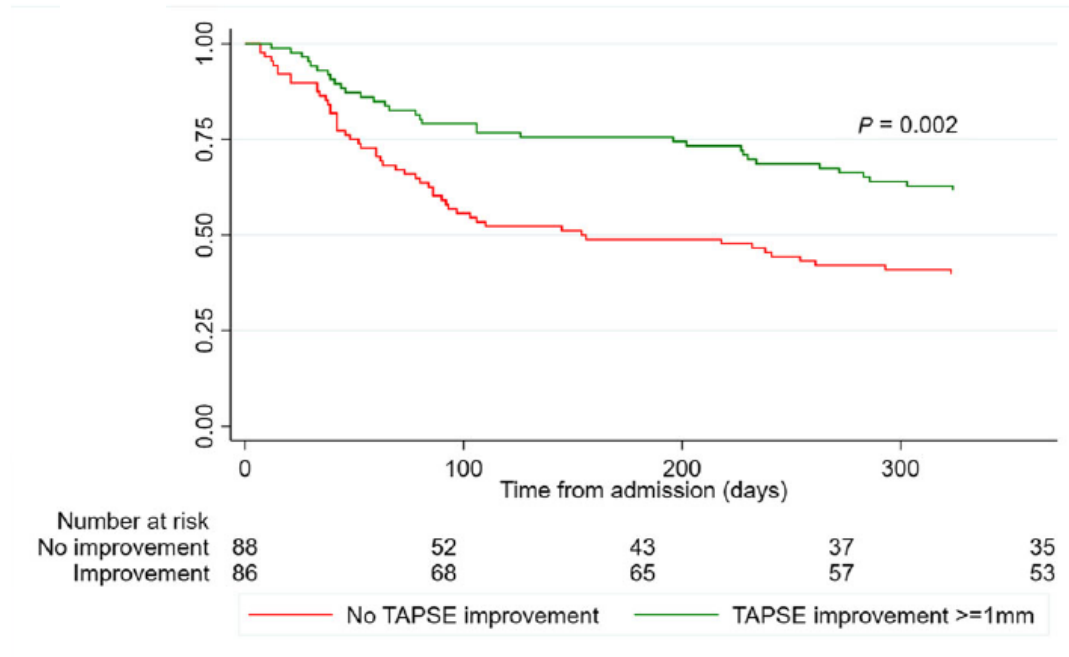
Pokles PASP, IVCd, RVD1

Akutní zlepšení RV-PA coupling (TAPSE/PASP poměr)

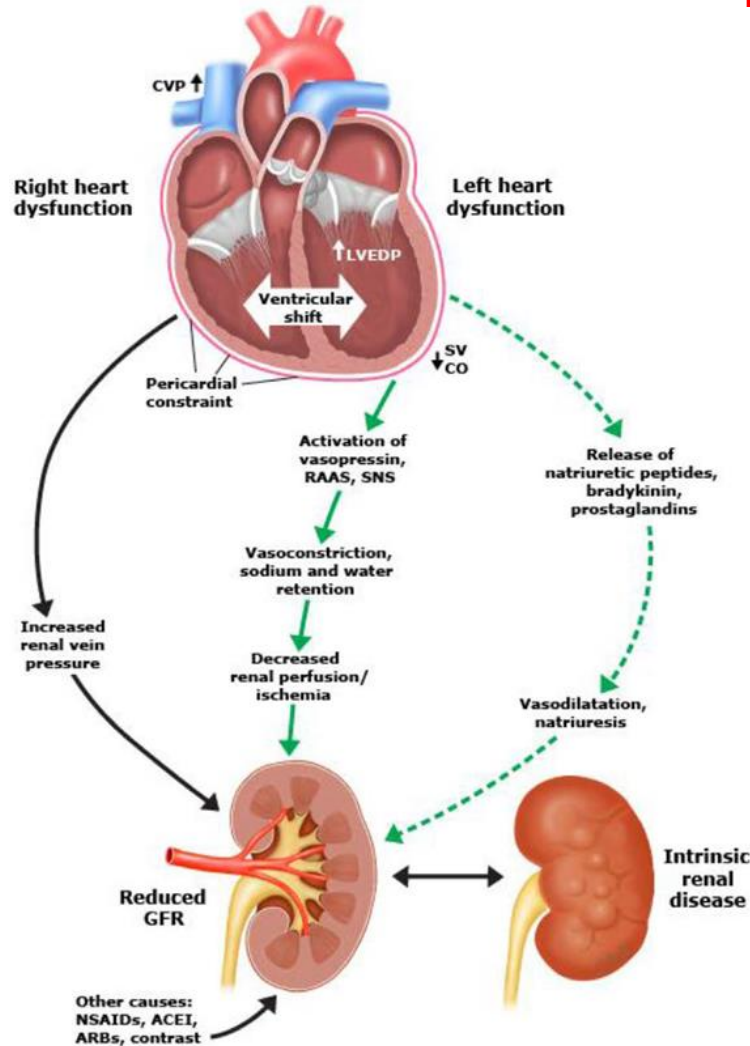
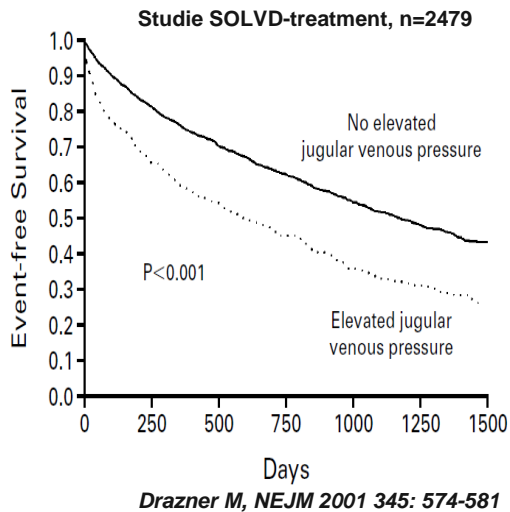
50% pacientů během hospitalizace měla akutní zlepšení TAPSE

Vzestup TAPSE znamenal nižší morálnítu

Snížení EF PK je dynamický jev !

Biventrikulární selhání se projeví chronickou žilní hypertenzí a kongescí

Důsledky kongesce

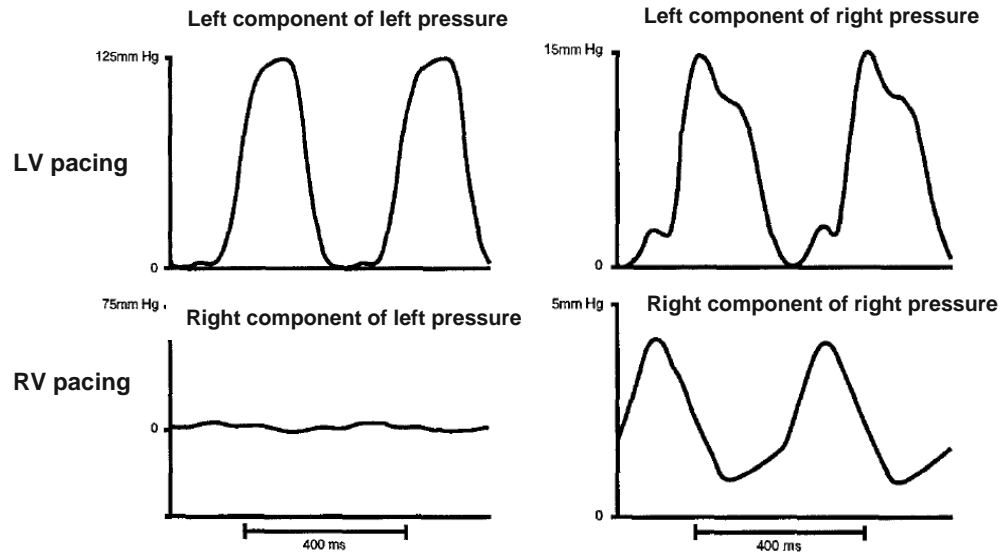
symptomy (někdy)
rehospitalizace

játerní dysfunkce

cardiorenální syndrom

kachexie

Pravá komora závisí na funkci levé komory (ale ne obráceně) v důsledku systolické interdependence

-experimentální elektrická (nikoliv mechanická)
izolace PK a LK u psa

-- stimulace LK vedla k udržení funkce PK

- stimulace PK neměla žádný efekt na funkci LK

Damiano, AJP 1991

systolická interdependence

IV septum vykonává 40% práce pravé komory

šikmo orientovaná vlákna přes PK a LK

vzestup tlaku v aortě přímo zvyšuje funkci PK

pokles afterloadu LK (při LVAD) vede k snížení práce PK

